

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXXXI [i. e. LXXXII]. An Poenitentiae & Baptismi Sacramentum sit idem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

testamur. At & hæc tria insunt Ritui Cōfessionis & Absolutionis; non minus quàm Baptismi, aut Cœnæ ritibus. Quare est verè Sacramentum.

V. Denique Testimonia Patrum Latinæ & Græcæ Ecclesiæ ante, & post annum 1100. idem testantur apud Bell. l. 1. Pœn. c. 10.

DICO AD I. Ecclesia semper, & omnis Theologia nil vnquam sensit aliud, quàm Pœnitentiam esse Sacramentum: At quid in eo sit Sacramentum; quid Res tantum; quid res & Sacramentum simul; in his tribus disputant animi gratia. AD II. Iam patet ex dictis.

AD III. Patet idem.

AD IV. Item; & verbum Concionale à forma Sacramentorum remouimus *sup. q. 5.*

AD V. Vtin Baptismo Asperio, in Eucharistia signum externum est Consecratio & sumtio Rei permanentis Sacrae: ita in Pœnitentia est signum externum Confessio Pœnitentis, & Enunciatio Verborum Absoluentis. Et vtraque est actio transiens; sicut & baptizatio.

AD VI. In Veteri Testamento nulla fuit potestas absoluentis à peccatis: proinde nec pœnitentiæ fuit ibi Sacramentum. Nathan erat Remissi nuncius Davidi: Dominus transulit peccatum tuum à te. Petrus & Paulus verò loquuntur de pœnitentia virtute, quæ in Veteri Testamento est eadem. At Sacramentū Pœnitentiæ probamus ex Nouo; vbi id Christus primum instituit; Ioann. 20. Vnde Christo prædicante, & Baptista, nondū erat Sacramentum. Quod tamen Christus absoluit quosdam, fecit potestate suā extraordinariā Excellentia Baptista de-

fuit Absolutio; etsi fiebat Confessio.

AD VII. Patet supra. Apostoli nō tradiderunt ibi Ritum Sacramenti; solū scribunt prophetas testari, remissionem peccatorum accipere Credentes in nomine Christi. Sicut autem non leguntur audisse enumerationes peccatorum; ita nec impendisse Absolutionem; & tamen Sacramentum Pœnitentiæ administrarunt. Denique pœnitentia ante Baptismum est solum præparatoria ad eundem; non verò Sacramentum. Cætera Kemnitiana subiectis quæstionibus liquebunt vana.

QVÆSTIO LXXXII.

An Pœnitentia & Baptismi Sacramentum sit idem?

LUTHERVS I. de Capt. Bab. c. de Bapt. Lapsos per Baptismum, memoriā, non seipsa repetitum, reconciliati, Præbuit opinionibus occasionem verbum periculosum S. Hieronymi: siue malè positum, siue malè intellectum: quo Pœnitentiam appellat secundam tabulam post nauis fragum. Quasi Baptismus non sit Pœnitentia. Hinc enim, vbi in peccatum lapsi fuerint, de prima tabula seu nauis desperantes, velut amissa, secundam incipiunt niti, Pœnitentia. Ibid. sub finem Pœnitentia signo vti solent & diuinitus instituto caret, & aliud non esse dicit, quàm viam, ac reatum ad Baptismum. At eodem libro scripsit Triā esse Sacramenta, Baptismum, Pœnitentiam, & Panem; seu Vnum Sacramentum, & tria signa Sacramentalia. MELANCHTHON in Locū ann. 1521. Signum Pœnitentiæ esse Baptismum.

CALVINVS. Inst. 4. c. 15. §. 4. Vm Baptismi ad omnia vitæ peccata se extendere dicit. Dictum Hieronymi, quin plane impium sit, excusari nequit. Quasi vero per Baptismum deleatur peccatum, & non potius in memoriam reuocandū sit peccatori, quoties de remissione peccatorum cogitat, ut illinc se colligat, fidemq; confirmet. Infra. Aptissime dixeris, si Baptismum vocaueris pœnitentiæ Sacramentum, Cum in confirmationem gratiæ, & fiduciæ sigillū illi datus sit, qui Pœnitentiam meditantur. Sic & Kemnitius. &c.

Tt 3 SVA

SVADENT istis. 1. Calvinus *Inst.* l. 4. c. 19. §. 17. Baptismus per peccatum non deletur, ergo per totam vitam est utilis ad memoriam reuocatus. 2. Hieronymus *durè & improprie dixit Pœnitentiam secundam tabulam.* Vide plura supra quæst. 30.

AUTOR. *Concil. Trid. Sess. 14. Can. 2.* dicit anathema confundentibus ea duo Sacramenta; Adeo diuersa sunt. 1. Docet id figura. *Col. 2.* Baptismus dicitur Circumcisio spiritualis; at hæc nusquam legitur iussa repeti cum memoriâ in remedium peccatorum: Sed pro hoc Sacrificia, Expiationes, Cōfessio præscribuntur. *Leu. 4. 5. 6.* Ergo. 2. Non remittimur, 1. Ioan. 1. ad memoriam Baptismi; sed *Si confiteamur peccata nostra, fidelis est et iustus, ut remittat nobis pecc. nostra, et emundet nos.* 3. Heb. 6. *Impossibile est eos, qui semel sunt illuminati, per Baptismum aiunt S. Patres, contra Nouatianos; & prolapsi sunt, rursū renouari ad Pœnitentiā, repetito Baptismo.* Vnde baptizatum prius dein lapsum in incoestum, Paulus non remisit ad Baptismum. Et ibidem monet. *Non rursus iacentes fundamentum pœnitentia.* Quocirca, aut neganda est cum Nouatianis Reconciliatio; aut fateri Pœnitentiam esse distinctum à Baptismo Sacramentū. 4. Post Baptismum lapsi, non sunt remissi ad memoriam Baptismi; sed ad pœnitentiam: Vt, *Act. 8. Simon, 1. Cor. 6.* Incoestuosus. 5. Mirum, si vnicum salutis remedium foret; nec de eo S. Scriptura verbum: nil S. Patrum Traditio; at multa de pœnitentia.

RATIO. Quia, *Luc. 12. Seruus qui cognouit voluntatem Domini, & non facit, vapulabit multis. Qui autem non cognouit, & fecit digna plagis; vapulabit paucis.*

Ideo 1. Timoth. 1. *Misericordiam Dei consecutus sum; quia ignorans feci in incredulitate.* Atqui post Baptismum scienter peccans facilius resanaretur, quàm ignoranter peccans ante Baptismum: quia is solâ memoriâ; non hic. Istud verò est absurdum. 2. Ritus Baptismi & Pœnitentiæ diuersam habent materiam ac formam: sunt igitur & Sacramenta diuersa. Item & Ministrorum est diuersitas: nam semper soli Episcopi & Sacerdotes Absoluerunt: Baptizarunt verò etiam Diaconi, adeoque laici ipsi.

DICO AD I. Baptismus, quâ fuit actio transiens, transiit; quâ dedit gratiam regenerationis, hanc fugat peccatum, & extinguit; non tamen Characterem impressum.

AD II. Perap̃tè dixit. Sic & Tertullianus libro de pœnitent. vocat eam *secundam ianuam, spem, secunda subsidia, &c.*

QVÆSTIO LXXXIII.

Quæ sint partes Essentiales Pœnitentia?

LUTHERANI: vt Illyricus in apol. Conf. Antuerp. l. 3. Kemnitius p. 2. Exam. pag. 973. cum Scoto 2. d. 14. q. 4. & d. 16. q. 1. afferunt vnâ, sc. Absolutionem. At Scotistæ tamen non negant pœnitentiam esse Sacramentum, neq; negant Confessionem esse necessariam: vt i. h. æretici.

II. MELANCHTHON in Apol. Confess. Aug. art. 13. asserit duas: Ritus Visibilem, & Verbum absolutionis. *Corda simul per Verbum & Ritus mouet Deus: Verbum incurrit in aures, Ritus in oculos.*

I. H. ALII duas Baptismi re. ordinationem, & Verbum Absolutionis. De his supra.

SVADENT primi istis. 1. Kemnitius pag. 975. 1. Quia Antiquitati est ignota distinctio pœnitentiæ in Materiam ac Formam. 2. Nec inter ipsos scholasticos conuenit. 3. Sacramenta sunt actiones Dei: proinde si opera humana sint pars pœnitentiæ, his diuinitatem tribui necesse est. 4. Ante centum annos nil certi